

народження професора М.В. Салтевського (м. Одеса, 2 листопада 2012 року). – Одеса : Фенікс, 2012. – С. 447-449.

6. Валігура Д.М. Оскарження до суду рішень, дій чи бездіяльності органу досудового розслідування та прокурора : автореф. дис. на здобуття наук. ступ, канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Д.М. Валігура. – К., 2013. – 18 с.

REFERENCES

1. Popelyushko, V.O. (2012), “Defender’s appeal against decisions, acts or omissions of the bodies of pre-trial investigation and the prosecutor”, *Advokat*, no. 10, pp. 12-15.
2. Pozhar, V.H. (2013), “ Procedural status of victim under the new Criminal Procedure Code of Ukraine : positive steps and gaps of legal regulation”, *Yuridichnyi chasopis Natsionalnoi akademii vnutrishnih sprav*, no. 2, pp. 126-131.
3. “On Ensuring Security of the Persons who Participate in Criminal Legal Proceedings : Law of Ukraine of December 23, 1993” (1994), *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini*, no. 11, art. 51.
4. “On some issues of appeal against decisions, actions or omissions during the pre-trial investigation” : information letter of the Supreme Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases № 1640/0/4-12 (2013), *Noviy Kriminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrayini : komentari, roz'yasnennya, dokumenti* [New Criminal Procedure Code of Ukraine : comments, explanations, documents], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine, November 9, 2012, pp. 112-118.
5. Pshenichko, S.O. (2012), “Some issues of exercise of authority of investigating judge in complaints consideration and resolution”, *Aktualni problemi kriminalnogo prava, protsesu ta kriminalistiki : materialy IV mizhnarodnoyi naukovo-praktichnoyi konferentsiyi, prisvyachenoyi 95-richchyu z dnya narodzhennya profesora M.V. Saltevs'kogo* [Current problems of criminal law, criminal procedure, and criminology : materials of the IV international scientific conference dedicated to the 95th anniversary of Professor M.V. Saltevs'kyi], Odessa, Feniks, November 2, 2012, pp. 447-449.
6. Valihura, D.M. (2013), “Pre-trial appeal against decisions, acts or omissions of the bodies of pre-trial investigation and the prosecutor”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.09, Kyiv, Ukraine.

УДК 331.753.1

МІСЦЕ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ В СТРУКТУРІ ПРАВА

Братель С.Г., к.ю.н., доцент

Національна академія внутрішніх справ, площа Соломянська 1, м. Київ, Україна

sergeibratel@bigmir.net

У статті розглядається питання визначення місця адміністративної процедури в структурі права, а також різні погляди вчених на необхідність удосконалення регламентації на законодавчому рівні. Також у статті аналізується практичний досвід щодо функціонування адміністративно-процедурного права як засобу реалізації конституційних положень.

Ключові слова: адміністративна процедура, адміністративні правовідносини, провадження, юридичний процес.

МЕСТО АДМИНИСТРАТИВНОЙ ПРОЦЕДУРЫ В СТРУКТУРЕ ПРАВА

Братель С.Г.

Национальная академия внутренних дел, площадь Соломенская 1, г. Киев, Украина

sergeibratel@bigmir.net

В статье рассматриваются вопрос определения административной процедуры в структуре права, а также различные взгляды ученых на необходимость ее регламентации на законодательном уровне. Также в статье анализируется практический опыт функционирования административных правоотношений как средства реализации конституционных положений.

Ключевые слова: административная процедура, административные правоотношения, производство, юридический процесс.

PLACE OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES WITHIN THE LAW

Bratel S.G.

*National academy of internal affairs, area Solomyanska 1, Kyiv, Ukraine
sergeibratel@bigmir.net*

The article examines the definition of a place in the structure of the administrative procedure law and different views of scientists on the need to improve regulation by law. The article analyzes the experience on the functioning of the administrative and procedural law as a means of implementing constitutional provisions. Background is that today the Ukrainian lawmakers are trying to create a better system of administrative procedures within the reform of the legal system. Providing administrative services as an indicator of the democratization of public relations needs improvement due to the need to strengthen the relationship between the executive and citizens - the main subjects of the administrative and legal procedures. In contrast to the conceptual approach of the Soviet command system, where the main role assigned to the state, now dominated by the needs of citizens. Administrative Services is the essence of administrative procedures, principles which currently underdeveloped. Given the fact that the administrative procedural law of Ukraine is the least developed, is extremely important in the management of the implementation of rational and democratic administrative procedures.

The purpose of the article is to determine the specific location of administrative procedures in the structure of law through the analysis of the legal framework of administrative reform.

Made conclusions is that the administrative process by its very nature is intermediate, including its structure elements such as administrative proceedings stage of the proceedings, stages and procedural steps. Administrative procedures today provide a framework within the rights, freedoms and responsibilities of citizens within the powers of public administration and provide oversight of the performance of their functions. The procedure is the element that unites consistent level of administrative proceedings, the logical conclusion of the administrative procedure and an administrative act which concludes on the basis of the administrative proceedings. Place the administrative procedure defined by the following characteristics: a special public nature and of possible; normative character, due to the fact that the administrative process is regulated by administrative law expressly regulate the activities of authorized agencies and officials; individual character; lack of administrative matters in dispute; stages; clear focus on balancing the rights and responsibilities of citizens and authorities involved in public administration; a result that provides the appropriate administrative act. Thus, the administrative procedure ensures the implementation of the right material side, putting into practice the law through consistent actions, serving as a means of exercising the rights, freedoms and legitimate interests in the legislative requirements.

Key words: the administrative procedure, the administrative procedural law, the proceedings, the legal process.

Сьогодні українські законодавці намагаються створити досконалу систему реалізації адміністративних процедур у межах реформування правової системи. Надання адміністративних послуг як індикатор демократизації суспільних відносин потребує вдосконалення у зв'язку з необхідністю зміцнення взаємозв'язку між органами виконавчої влади та громадянами – основними суб'єктами адміністративно-правової процедури. На відміну від концептуального підходу радянської командної системи, де основну роль відводили державі, сьогодні переважають потреби громадян. Адміністративні послуги є змістом адміністративної процедури, принципи якої сьогодні недостатньо розроблені. Зважаючи на те, що в адміністративному законодавстві України процедурна частина є найменш розвинутою, надзвичайно важливим є запровадження у сфері управління раціональних і демократичних адміністративних процедур.

Метою статті є визначення конкретного місця адміністративної процедури в структурі права через аналіз нормативно-правової бази адміністративної реформи.

Дослідженням адміністративної процедури займалися такі науковці, як В.Б. Авер'янов, М.І. Байтин, Д.М. Бахрах, В.Я. Бойцов, В.В. Бойцова, Ю.П. Битяк, О.М. Бандурка, Е.Ф. Демський, В.К. Колпаков, С.Ф. Констатінов, О.В. Кузьменко, І.М. Лазарєв, М.В. Лошицький, І.О. Луговий, Р.С. Мельник, О.І. Миколенко, В.П. Тимошук, В.К. Шкарупа, О.В. Яковенко та інші.

Адміністративні процедури є складовими елементами реформування органів виконавчої влади. Для початку варто роз'яснити сутність і взаємозв'язок адміністративно-правової ієрархії та визначити сутність адміністративної процедури.

Структуру права визначають як побудову права, спосіб організації та взаємодії його елементів. Основними його елементами є матеріальне та процесуальне право (за субординацією в правовому регулюванні), регулятивне й охоронне право (за функціональним призначенням); публічне та приватне право (за предметом і методом правового регулювання). Відповідно до цієї класифікації адміністративне право є галуззю матеріального права, яке виконує регулюючу функцію та за методом регулювання характеризується як публічне право. Тобто фактично адміністративна процедура

встановлює процесуальний характер реалізації норм адміністративного права. При цьому треба зазначити, що адміністративна процедура – це структурована відповідними правовідносинами послідовність дій, яка регулюється нормами права.

Правова процедура – це особливий нормативно встановлений порядок здійснення юридичної діяльності, спрямованої на реалізацію норм матеріального права й заснованих на них матеріальних правовідносин, що охороняється від порушень правовими санкціями [1, с. 47-51].

Процедура вважається порядком вчинення дій, необхідних для виконання будь-яких справ, вирішення завдань. Щодо державних органів процедури визначають стадії, їх цілі, підстави вчинення та взаємозв'язок цих дій, способи їх оформлення й фіксації [2]. Адміністративну процедуру в загальному можна розуміти як офіційно встановлений порядок дій [3, с. 577].

Необхідно сказати, що наразі законодавство не містить визначення «адміністративна процедура», хоча й використовує цей термін під час вирішення податкових спорів, тому процедуру треба трактувати як формально визначені порядок та умови вчинення дій учасниками процесу на певній стадії або етапі адміністративного процесу, на певному часовому відтинку щодо забезпечення, вирішення конкретних адміністративних справ, способів процесуального оформлення розгляду справи та їх фіксації.

Сьогодні адміністративне право й адміністративні процедури є невіддільними один від одного елементами, які відображають двоєдину структуру, що втілює, відповідно, форму та зміст. Фактично процедура є структурним оформленням прийнятих рішень норм матеріального права. На жаль, сьогодні відсутній єдиний нормативно-правовий акт, який би врегулював питання кодифікації здійснення адміністративних процедур.

Перші кроки на шляху до визначення місця адміністративної процедури заплановані в межах адміністративної реформи. У результаті здійснення адміністративної реформи повинно відбуватися поступове формування раціонального механізму публічного управління, який дозволив би підвищити ефективність реалізації виконавчої влади, покращити її взаємодію з місцевим самоврядуванням, забезпечити участь громадськості у формуванні державної політики.

Розробка проекту Адміністративно-процедурного кодексу України (далі – Кодекс) спрямована на реалізацію положень Конституції України та виконання завдань адміністративної реформи в Україні. Кодекс повинен стати «загальним» нормативно-правовим актом, який запровадить якісно новий рівень законодавчої регламентації процедур зовнішньо-управлінської діяльності органів влади та захисту прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб у відносинах із державою [4].

Зважаючи на масштабність перетворень в адміністративній сфері та широкий спектр запланованих змін у системі управління, доводиться констатувати неефективне виконання положень згаданого документа, а також відсутність системності під час прийняття нормативних актів і вживання заходів щодо їх узгодження між собою. Варто зазначити, що аналогічно до проваджень у справах, які виникають з адміністративно-правових відносин, адміністративні процедури регулюються Цивільним процесуальним кодексом України. Такі категорії справ розглядаються загальними судами, хоча специфіка розгляду цих справ вимагає створення нових правових форм, а також наявності відповідної кваліфікації суддів у цій сфері.

Прийняття Кодексу повинне створити належну правову основу для запровадження адміністративної юстиції та здійснення правосуддя в адміністративних справах і буде сприяти захисту прав і свобод людини та громадянина, законних інтересів юридичних осіб від порушень із боку держави й органів місцевого самоврядування. Процедурні аспекти управлінської діяльності здебільшого не мають такого високого ступеня формалізації, як кримінальний, цивільний чи навіть арбітражний процес у судовій системі. Найбільший інтерес викликає розгляд місця адміністративних процедур у структурі управлінської діяльності, оскільки вони забезпечують регулювання відносин між органами влади та громадянами.

Процедури в адміністративному праві, а саме у сфері публічного управління, є дуже різноманітними, відповідно, відмінним є ступінь впливу адміністративно-правових норм у всіх цих сферах. За характером правового впливу управлінські процедури в адміністративному праві можна поділити на такі групи: нормотворчі процедури, процедури з прийняття індивідуальних актів управління та допоміжні процедури, за якими не приймаються управлінські рішення, проте результат діяльності за цими процедурами може стати основою для прийняття рішення як нормативного, так і

індивідуального плану. Адміністративна процедура стосується конкретної особи, вона спрямована на забезпечення реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних осіб, прав і законних інтересів юридичних осіб, а також на виконання цими особами визначених законом обов'язків.

У проекті Адміністративно-процедурного кодексу України від 18 липня 2008 р. поняття адміністративної процедури ототожнюється з визначенням законодавством порядком адміністративного провадження, а адміністративне провадження трактується як сукупність послідовно здійснюваних адміністративним органом процедурних дій і прийнятих процедурних рішень із розгляду та вирішення адміністративної справи, що завершується прийняттям адміністративного акта та його виконанням [4].

Кодекс спрямований на реалізацію ст.19 Конституції України, відповідно до якої органи державної влади й органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та в спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України [5].

Визначаючи місце адміністративної процедури в структурі права, окремо треба звернути увагу на думку В.П. Тимошука, який вважає, що адміністративну процедуру варто розглядати через призму «юридичної процедури», яку розуміють як урегульовану правовими нормами послідовність дій суб'єктів правотворчої та правозастосовної діяльності, спрямованих на досягнення певного правового результату та структурованих відповідними процедурними відносинами [6, с. 20].

Адміністративна процедура є одним із способів реалізації адміністративного судочинства, так званою формою, що надає матеріальному праву конкретного вираження. Здійснення судочинства з дотриманням усіх його принципів можливе лише за умов відповідної детальної процесуальної регламентації. Підтвердженням цього є судові види юридичного процесу: конституційний, цивільний, кримінальний, господарський та адміністративний. У свою чергу адміністративні процедури пов'язані з правозастосовною діяльністю й розглядом адміністративної справи та регламентуються визначеною групою норм.

Як зазначає О.І. Миколенко, адміністративна процедура є різновидом правової процедури й виражається в регламентованому юридичною нормою порядку дій або регулюванні відповідних суспільних відносин у сфері правозастосування [7, с. 58]. Адміністративну процедуру варто аналізувати крізь призму юридичного процесу, який у правовій науці визначається як форма перетворення юридичних ідеальних моделей на реальну систему правовідносин із її процедурною стороною, спрямованою на досягнення юридичного результату. Водночас не треба ототожнювати з процесом процедуру, яка передбачає динамічний рух зміни правових відносин. Процедура з'являється на етапі вирішення розгляду справи по суті, коли відбувається реалізація матеріально-правової процедури [8, с. 6-7].

Процес має загальний характер, а процедура є його складовою на етапі реалізації матеріально-правового спору. Процедура забезпечує регламентацію діяльності з реалізації права, закріплює варіанти досягнення передбачуваного матеріальними нормами результату. Таким чином, можна зробити висновок про існування зв'язку між такими поняттями, як адміністративний процес, адміністративна процедура й адміністративне провадження, де процес відіграє загально-регламентуючу роль, адміністративна процедура – індивідуальну, а провадження узагальнює інформацію, що міститься в конкретній справі.

Р.С. Мельник акцентує увагу на співвідношенні адміністративного процесу й адміністративної процедури, виокремлюючи такі їх спільні ознаки: однакова процесуальна природа, яка проявляється в діяльності органів державної влади; трактування їх видів як юридичного процесу, що мають стадійність і наявність проваджень; забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів осіб; наявність таких форм реалізації, як виконання, використання та застосування [9, с. 53-55].

Місце адміністративних процедур сьогодні не визначено, оскільки, незважаючи на те, що наука про адміністративні процедури має свій предмет дослідження, вона розвивається як частина науки адміністративного права. Крім того, вона використовує термінологію й методологію, запропоновані теорією держави та права, наукою адміністративного права й іншими галузевими процесуальними науками, хоча логічніше було б розробити власну наукову термінологію й напрацювати власну методологію.

Розглядаючи питання місця адміністративної процедури, звернемо увагу на погляди таких вчених, як В.Я. Бойцова та В.В. Бойцова, які досліджували можливу реорганізацію адміністративної юстиції як

галузі правосуддя та вважали адміністративні процедури ключовими елементами, як і інші адміністративні елементи, наприклад кадри й акти [10]. У свою чергу Д.М. Бахрах визначає адміністративну процедуру через систему юстиції чи правосуддя та розгляд судами скарг громадян на акти посадових осіб та органів виконавчої влади [11, с. 58].

Для правильного розуміння адміністративної процедури варто розглянути взаємопов'язані принципи, за якими відбувається її реалізація: верховенство права, законність, рівність учасників адміністративного провадження перед законом, використання повноважень із належною метою, обґрунтованість, безсторонність (неупередженість) адміністративного органу, пропорційність, гласність і відкритість, своєчасність і розумність строку, гарантування правового захисту тощо. Ці принципи наповнені конкретними механізмами через права й обов'язки учасників адміністративної процедури [12].

Адміністративна процедура є засобом забезпечення прав, свобод та інтересів громадян у контексті адміністративної юстиції. Наприклад, механізм реалізації адміністративної процедури через систему звернень громадян складається з таких дій: реєстрація пропозицій, заяв і скарг; збір і надання всієї значущої інформації сторонам; перевірка інформації, наданої громадянами; прийняття процедурного акту. Усі зібрані матеріали й перевірені факти за пропозицією, заявою або скаргою повинні мати достовірну основу, після опрацювання інформації можна виносити об'єктивне законне рішення.

На нашу думку, адміністративною процедурою треба вважати визначену адміністративно-процедурними нормами послідовність дій суб'єктів державно управлінської діяльності, регламентовану відповідними процедурними відносинами з метою видання управлінських провозастосовчих актів і вирішення адміністративних справ.

Виходячи з викладеного матеріалу й аналізу положень проекту Адміністративно-процедурного кодексу України, можна стверджувати, що адміністративна процедура за своєю сутністю займає проміжне положення, включаючи у свою структуру такі елементи, як адміністративні провадження, стадії провадження, етапи стадій і процедурні дії. Адміністративні процедури сьогодні створюють рамки реалізації прав, свобод і повноважень громадянами в межах повноважень органів публічної адміністрації, а також забезпечують контроль за виконанням ними функцій.

Процедура є тим елементом, що об'єднує послідовні ланки адміністративного провадження, логічним завершенням адміністративної процедури та прийняттям адміністративного акта, що містить висновок за підсумками розгляду адміністративної справи. Місце адміністративної процедури визначається такими характеристиками: публічний характер та особливий суб'єктний склад; нормативний характер, обумовлений тим, що адміністративна процедура врегульована адміністративно-правовими нормами, які чітко регламентують діяльність уповноважених органів і посадових осіб; індивідуальний характер; відсутність адміністративного спору під час вирішення питань; стадійність; чітка спрямованість на врівноваження прав і обов'язків громадян і повноважень суб'єктів публічної адміністрації; результат, який передбачає відповідний адміністративний акт.

Таким чином, адміністративна процедура забезпечує реалізацію матеріальної сторони права, втілюючи в практичну діяльність норми права через систему послідовних дій, виконуючи функцію засобу реалізації прав, свобод і законних інтересів громадян у межах законодавчої вимоги.

ЛІТЕРАТУРА

1. Байтин М.И. Теоретические вопросы правовой процедуры / М.И. Байтин, О.В. Яковенко // Журнал российского права. – 2000. – № 8. – С. 47-51.
2. Лазарев И.М. Административные процедуры в сфере взаимоотношений граждан и их организаций с органами исполнительной власти в Российской Федерации : автореф. на соиск. науч. степ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.14 «Административное право, финансовое право, информационное право» / И.М. Лазарев. – М., 2002. – 20 с.
3. Ожегов С.И. Словарь русского языка / С.И. Ожегов; под ред. чл.-корр. АН СССР Н.Ю.Шведовой. – М. : «Русский язык», 1972. – 750 с.
4. Адміністративно-процедурний кодекс України : Проект (неофіційний текст) від 06.09.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://administrativno-procedurnii-kodeks-ukrayini-neoficiinii-teks-40440.html>

5. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Тимошук В.П. Види адміністративної процедури / автор-упорядник В.П. Тимошук // Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України. – К. : Факт, 2003. – 496 с.
7. Миколенко О.І. Місце адміністративного процедурного права в системі юридичних знань та системі права України : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07 / Миколенко Олександр Іванович; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2011. – 444 с.
8. Протасов В.Н. Юридическая процедура / В.Н. Протасов. – М. : Юрид. лит., 1991. – 79 с.
9. Мельник Р.С. Інститут адміністративної процедури : деякі пропозиції щодо його змісту / Р.С. Мельник // Адміністративне право України : стан і перспективи розвитку : збірник наукових праць. – К. : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2011. – С. 119-128.
10. Бойцов В.Я. Административная юстиция : к продолжению дискуссии о содержании и значении / В.Я. Бойцов, В. В. Бойцова // Государство и право. – 1994. – № 5. – С. 47-98.
11. Бахрах Д.Н. Административное право : учеб. / Д.Н. Бахрах. – М. : БЕК, 1996. – 368 с.
12. Резолюція (77) 31 Комітету Міністрів Ради Європи «Про захист особи відносно актів адміністративних органів»: від 28.09.1977 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : podelise.m/docs/1398/index-1531.html.

REFERENCES

1. Baytin, M.I. and Yakovenko, O.V. (2000), “Theoretical issues of legal procedures”, *Zhurnal rossiyskoho prava*, no 8, pp. 47-51.
2. Lazarev, I.M. (2002), “Administrative procedures in the field of relations between citizens and their organizations with the executive authorities of the Russian Federation”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.14, Moscow, Russia.
3. Ozhegov, S.I. (1972), *Slovar russkoho yazyka* [Dictionary of the Russian Language], Russkiy yazyk, Moscow, Russia.
4. “Administrative Procedure Code of Ukraine”: Draft (non-official text) of 06.09.2012 available at : <http://administrativno-procedurnii-kodeks-ukrayini-neoficiinii-teks-40440.html>
5. “Constitution of Ukraine of June 28, 1996”, *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini*, 1996, no 30, art. 141.
6. Timoshchuk, V.P. (2003), “Types of administrative procedures”, *Administrativna protsedura ta administrativni poslugi. Zarubizhnyi dosvid i propozitsiyi dlya Ukrayini* [Administrative procedures and administrative services. Foreign experience and proposals for Ukraine], Fakt, Kyiv, Ukraine.
7. Mikolenko, O.I. (2011) “Place of administrative procedural law in the system of legal knowledge and legal system of Ukraine”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.07, Zaporizhzhya, Ukraine.
8. Protasov, V.N. (1991) *Yuridicheskaya protsedura* [Legal procedure], Yuridicheskaya literatura, Moscow, Russia.
9. Melnik, R.S. (2011) “Institute of administrative procedure : some suggestions regarding its content”, *Administrativne pravo Ukrayini : stan i perspektivi rozvitku : zbirnik naukovih prats* [Administrative law of Ukraine : current condition and prospects of development : collection of works], Kyiv, Institut derzhavi i prava im. V.M. Koretskogo NAN Ukrayini, 2011, pp. 119-128.
10. Boytsov, V.Ya. and Boytsova, V.V. (1994) “Administrative justice : continuation of the debate about the content and meaning”, *Hosudarstvo i pravo*, no 5, pp. 47-98.
11. Bahrah, D.N. (1996) *Administrativnoe pravo : uchebnik* [Administrative law : textbook], BEK, Moscow, Russia.
12. Resolution (77) 31 “Protection of the individual in relation to the acts of administrative authorities”

adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on September 28, 1977, available at : podelise.m/docs/1398/index-1531.html.

УДК 351.753

НАДАННЯ ГРОМАДЯНАМ ПРАВА НА ВІЛЬНЕ ВОЛОДІННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Дрозд О.Ю., к.ю.н., доцент,
Шруб І.В., к.ю.н., ст. викладач

*Національна академія внутрішніх справ, площа Соломянська 1, м. Київ, Україна
alexeydrozd@i.ua*

На основі дослідження обґрунтованих у юридичній літературі наукових підходів і поданих на розгляд до Верховної Ради України проектів законів України аналізується доцільність надання громадянам права на володіння вогнепальною зброєю; визначаються проблеми, які можуть виникнути у сфері цивільного обігу вогнепальної зброї та боеприпасів, а також обґрунтовуються шляхи їх подолання.

Ключові слова: боеприпаси, вогнепальна зброя, вогнепальна зброя цивільного призначення, електрошокові пристрої, нелегальна зброя, пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими кулями, спеціальні засоби самооборони, цивільний обіг зброї.

ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ГРАЖДАНАМ ПРАВА НА СВОБОДНОЕ ВЛАДЕНИЕ ОГНЕСТРЕЛЬНЫМ ОРУЖИЕМ: ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ

Дрозд А.Ю., Шруб И.В.

*Національная академия внутренних дел, площадь Соломенская 1, г. Киев, Украина
alexeydrozd@i.ua*

На основе исследования обоснованных в юридической литературе научных подходов и представленных на рассмотрение в Верховную Раду Украины проектов законов Украины анализируется целесообразность предоставления гражданам права на владение огнестрельным оружием; определяются проблемы, которые могут возникнуть в сфере гражданского оборота огнестрельного оружия и боеприпасов, а также обосновываются пути их преодоления.

Ключевые слова: боеприпасы, огнестрельное оружие, огнестрельное оружие гражданского назначения, электрошоковые устройства, нелегальное оружие, устройства для отстрела патронов, снаряженных резиновыми пулями, специальные средства самообороны, гражданский оборот оружия.

GIVING CITIZENS THE RIGHT TO FREELY POSSESSION OF FIREARMS: CHALLENGES AND SOLUTIONS

Drozd O.Yu., Shrub I.V.

*National academy of internal affairs, area Solomyanska 1, Kyiv, Ukraine
alexeydrozd@i.ua*

Based on sound research in the legal literature of scientific approaches, publications in the media, as well as submitted to the Verkhovna Rada of Ukraine bills on firearms for civil use, analyzes the necessity and timeliness of legislative regulation of relations associated with the acquisition and use of firearms by citizens of Ukraine.

We study the mechanism proposed in the draft legislation implementing the citizens' right to freely use the weapons for civil use in order to protect his life and health, life and the health of others and property from criminal attacks, and on this basis it is concluded the feasibility of the legalization of such weapons in the modern world. Based on a comprehensive analysis of the laws on firearms for civil use, identifies challenges that may arise after their adoption in the field of civil firearms and ammunition, as well as ways to overcome them are justified.

In particular, it appears that the draft legislation is justified in the legal regime of firearm civil purpose does not contain sufficient mechanisms to protect citizens from the expected increase in the level of armed population, which can lead to a significant increase in the number of illegal weapons, as well as an increase in the number of violations of its use. In order to eliminate this disadvantage, it is proposed to continue the search for scientific and legislative options to address such problematic issues as the legalization of firearms, which would satisfy all the participants in the dialogue.

At the same time as the most acceptable compromise when deciding to grant citizens the right to firearms offered to improve existing today administrative and legal frameworks for the order and procedures for granting permits citizens to own and use the means of self-defense, special devices for shooting of cartridges equipped with rubber bullets ,